

V Bruseli 24. apríla 2023
(OR. en)

8610/23

COAFR 145
CFSP/PESC 614
DEVGEN 77
COHOM 95
COHAFA 46

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Etiópia – závery Rady (24. apríla 2023)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o Etiópii schválené na 3 944. zasadnutí Rady 24. apríla 2023.

Etiópia

závery Rady

1. Etiópia je kľúčovým strategickým partnerom Európskej únie v regióne Afrického rohu a Červeného mora a aj celkovo na africkom kontinente. EÚ oceňuje dlhodobú úzku spoluprácu s etiópskou vládou v širokej škále otázok a súvisiaci dialóg. Po vyriešení konfliktu v severnej Etiópii EÚ so záujmom očakáva normalizáciu vzťahov s Etiópiou a je pripravená podporiť ďalší pokrok tejto krajiny na ceste k trvalému mieru.
2. EÚ opätovne zdôrazňuje, že plne podporuje dohodu v záujme trvalého mieru prostredníctvom definitívneho zastavenia násilností (ďalej len „dohoda o trvalom mieri“), ktorú 2. novembra 2022 uzatvorila etiópska vláda s Ľudovým frontom oslobodenia Tigraja. EÚ oceňuje odhodlanie, ktoré naďalej preukazujú obe strany, a víta významný pokrok vo vykonávaní dohody o trvalom mieri, najmä pokiaľ ide o umlčanie zbraní, umožnenie lepšieho prístupu humanitárnej pomoci, zriadenie národnej komisie pre obnovu s cieľom riešiť otázky odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie (DDR), zriadenie pozorovateľskej misie Africkej únie pre overovanie a dodržiavanie záväzkov (AU MVCN), vyradenie Ľudového frontu oslobodenia Tigraja zo zoznamu teroristických organizácií, pokrok v obnove verejných služieb a vymenovanie dočasnej správy v Tigraji, ako aj pokračujúci rozvoj vnútroštátnej politiky v oblasti spravodlivosti v prechodnom období.

3. Kľúčovými prvkami dohody o trvalom mieri sú úplné zastavenie násilností, neobmedzený prístup humanitárnej pomoci a vyvodenie zodpovednosti za porušovanie a zneužívanie ľudských práv. Tieto prvky boli a naďalej sú aj kľúčovými prioritami EÚ. Pod podmienkou nepretržitého vykonávania dohody o trvalom mieri sa EÚ postupne vráti k úplnej a posilnenej strategickej spolupráci¹ s Etiópiou. EÚ so záujmom očakáva oživenie politického dialógu s etiópskou vládou na všetkých príslušných úrovniach a obnovenie odvetvových dialógov. Priamejšia a pravidelnejšia angažovanosť a spolupráca umožnia silnejšie partnerstvo.
4. EÚ je pripravená obnoviť svoj pravidelný viacročný orientačný program, ktorý bude sprevádzať ďalší pokrok, pokiaľ ide o upevňovanie mierového riešenia konfliktov, zmierenie, stabilizáciu a obnovu a makroekonomickú stabilitu v celej Etiópii. Takisto dôrazne nabáda medzinárodné finančné inštitúcie, aby pomáhali etiópskej vláde pri riešení kritickej hospodárskej situácie v krajine prostredníctvom jej programu hospodárskych reforiem, a veriteľské krajiny, aby prostredníctvom spoločného rámca pracovali na rýchlom ukončení procesu reštrukturalizácie dlhu.

¹ *Spoločné vyhlásenie o strategickej spolupráci medzi EÚ a Etiópiou*, ktoré 14. júna 2016 podpísali predseda vlády Etiópie a predseda Európskej komisie.

5. Základom trvalého mieru a zmierenia sú zodpovednosť a spravodlivosť v prechodnom období. EÚ víta zelenú knihu o spravodlivosti v prechodnom období² a nabáda etiópsku vládu, aby ďalej prijímala konkrétne kroky na dosiahnutie pokroku v možnostiach, ktoré obsahuje, a to v súlade s medzinárodnými normami a štandardmi v oblasti ľudských práv a s podporou medzinárodnej zložky, ako je Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR). Nezávislé, transparentné a nestranné vyšetrovanie všetkých obvinení z porušovania a zneužívania ľudských práv, ako aj porušovania medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného utečeneckého práva, ktorého sa dopustili všetky strany, je tak naliehavé, ako aj nevyhnutné. EÚ vyjadruje poľutovanie najmä nad hrozivou mierou sexuálneho a rodovo motivovaného násillia sprevádzajúceho konflikt. Zdôrazňuje, že v prvom rade je dôležité zabezpečiť okamžité začatie súdnych konaní v tých najnaliehavejších prípadoch a zaistiť ochranu dôkazov pre budúce trestné stíhanie. Víta a je pripravená podporiť existujúcu spoluprácu medzi Etiópskou komisiou pre ľudské práva (EHRC) a Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) a v prípade potreby aj s inými príslušnými orgánmi. EÚ vyzýva Ľudový front oslobodenia Tigraja a dočasnú správu Tigraja, aby otvorene a aktívne spolupracovali so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami. So záujmom očakáva záverečnú správu, ktorú má predložiť Medzinárodná komisia odborníkov na ľudské práva pre Etiópiu (ICHREE) na 54. zasadnutí Rady pre ľudské práva v Ženeve. EÚ je napokon pripravená podporiť proces dosiahnutia spravodlivosti a zodpovednosti v prechodnom období.
6. EÚ vyjadruje solidaritu s etiópskym ľudom, obeťami a ich rodinami, ktoré sužujú dramatické humanitárne, hospodárske a sociálne dôsledky konfliktu v severnej Etiópii. EÚ víta, že nedávno sa podarilo zlepšiť prístup humanitárnej pomoci do väčšiny oblastí postihnutých konfliktom v severnej Etiópii. Rozsiahle humanitárne potreby, a to aj v iných častiach krajiny postihnutých silným suchom a inými krízami, si však vyžadujú primeranú a dobre koordinovanú reakciu. Bezodkladnou a naliehavou prioritou zostáva rozšírenie, poskytovanie a financovanie pomoci ľuďom v núdzi vrátane tých, ktorí sa nachádzajú v ťažko dostupných oblastiach. EÚ bude naďalej podporovať poskytovanie a financovanie humanitárnej pomoci. Je nevyhnutné pokračovať v úsilí o zabezpečenie priaznivého prostredia pre bezpečné pôsobenie humanitárnych pracovníkov.

² [Možnosti politiky v oblasti spravodlivosti v prechodnom období v Etiópii](#), predložené na konzultáciu so zainteresovanými stranami v januári 2023.

7. Celková stabilita, zvrchovanosť a územná celistvosť Etiópie, ako aj mierový vývoj sú pre túto krajinu, celý región a pre EÚ kľúčové. V záujme zabezpečenia trvalého mieru EÚ víta dohodnuté stiahnutie zahraničných síl z etiópskeho územia. EÚ vníma zriadenie národnej komisie pre obnovu ako povzbudivý krok a je pripravená ponúknuť svoje odborné znalosti a podporu inkluzívnemu a transparentnému procesu odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie. Rovnako je pripravená pomôcť Africkej únii pri rozširovaní a konsolidácii misie MVCN.
8. EÚ víta ďalšie úsilie o urýchlené dosiahnutie hmatateľných prínosov mieru pre všetkých zasiahnutých obyvateľov, a to aj prostredníctvom organizácie inkluzívnych, dôveryhodných, slobodných a spravodlivých regionálnych volieb v Tigrayi, s cieľom vytvoriť regionálnu vládu, ktorá nastúpi po období dočasnej správy.
9. EÚ vyjadruje vážne znepokojenie nad eskaláciou napätia, údajným porušovaním a zneužívaním ľudských práv a násilím v rôznych častiach krajiny vrátane Oromie a Amhary. EÚ nabáda na urýchlenú deeskaláciu a dialóg s cieľom dosiahnuť trvalý mier a stabilitu politickými a demokratickými prostriedkami. EÚ nabáda etiópsku vládu, aby pokračovala v práci na transparentnom, inkluzívnom a komplexnom procese národného dialógu zameraného na ľudí. EÚ podporuje vytvorenie podmienok, ktoré zabezpečia plnú, účinnú a zmysluplnú účasť všetkých kľúčových zainteresovaných strán vrátane žien a mládeže, najmä prostredníctvom slobody prejavu, slobody médií a občianskej spoločnosti.
10. EÚ opätovne potvrdzuje svoje záväzky prijaté v rámci stratégie EÚ pre Africký roh (2021) a uznáva strategickú úlohu Etiópie v otázkach mieru, bezpečnosti a hospodárskej integrácie v regióne Afrického rohu a Červeného mora. Vzhľadom na zintenzívňujúce sa globálne výzvy, či už ide o dodržiavanie zásad Charty OSN, podporu multilateralizmu, zmenu klímy, zhoršovanie životného prostredia, oživenie hospodárstva, dosahovanie cieľov udržateľného rozvoja a krízy v oblasti energetiky a potravinovej bezpečnosti, sú potrebné koordinované reakcie, ktoré sa opierajú o spoluprácu. EÚ v tejto súvislosti zdôrazňuje príležitosti, ktoré ponúka iniciatíva Global Gateway a iniciatíva pre Africký roh ako prostriedky na podporu inteligentnej a udržateľnej zelenej a digitálnej transformácie, pripojiteľnosti a hospodárskeho rastu v záujme vzájomného prospechu a v duchu skutočného partnerstva.

11. Nabáda na pokračujúcu a koordinovanú podporu mierového procesu zo strany všetkých medzinárodných partnerov. S cieľom zabezpečiť spoločný prístup na podporu trvalého mieru v Etiópii bude EÚ aj prostredníctvom zapojenia osobitného zástupcu EÚ pre Africký roh a spolu so svojimi členskými štátmi naďalej v úzkom kontakte s etiópskou vládou a podobne zmýšľajúcimi regionálnymi a medzinárodnými partnermi.
-